

KERT-KÖSTOLGATÓ PÁLYÁZAT 2026. SZAKMAI INFORMÁCIÓK A KERT KIALAKÍTÁSÁHOZ

Az ágyás minden esetben napos helyen legyen, amit tavasztól ősziig legalább 6 órán át közvetlen napfény ér. Szélessége akkora legyen, hogy a foglalkozáson részt vevő gyermek az ágyás szélén guggolva kényelmesen elérje a közepét (alsósok: kb. 100 cm, felsősök: kb. 120 cm). Szegélye jól látható legyen (vásárolt ágyásszegély, deszka, faág, téglasor stb.), hogy a diákok jól lássák, és véletlenül se lépjenek be az ágyásba. Kialakításánál némileg más eljárás ajánlható jó minőségű kerti talaj esetén, illetve ott, ahol a talaj törmelékes, tömör, kavicsos stb. Előbbi esetben lehetőség komposzt kiszórása után ássuk fel, minimum egy hét ülepedés után gereblyézzük el, és az így kapott magágyba vessünk vagy ültessünk a gyerekekkel, bevonva őket a tervezésbe, növények kiválasztásába is.

Utóbbi esetben fél-egy ásonyom mélységben ásóval távolítsuk el a földet az ágyás területén egy épített ágyáskereten belül (pl. 15 cm széles, használt étolajjal átkent gyalulatlan luc- vagy vörösfenyő-deszka), fedjük be az alját barna hullámpapírral, majd rétegezzünk rá (alulról felfelé sorrendben) komposztálható növényi aprítékot, komposztot, a kitermelt föld átrostált, használható részét, egészen a deszkakeret tetejéig. Tisztán komposzttal is feltölthetjük. Érdekes ebben a rétegzett természetközegben beinduló lebomlási, talajképződési folyamatokat megfigyeltetni a tanulókkal, beszélgetni a talajképződés emberi támogatásáról, és ez kiváló példája lesz a fenntarthatóságnak. Ebben az ún. emelt ágyásban aztán hagyományos módon tudunk növényeket vetni vagy ültetni, de inkább a tanévben, június közepéig betakarítható, vagy a nyarat kevesebb öntözéssel átveszelő növényeket, azok közül is a könnyebben természetőket válasszuk (dughagyma, hónapos retek, tépősaláta, spenót).

Műtrágya, ökológiai gazdálkodásban (biokertészetben) nem engedélyezett növényvédőszer használata nem illik a Fenntarthatósági Témahét céljai közé, így lehetőség vegyszermentesen gondozzuk a területet. A talaj lehetőleg folyamatosan fedett legyen, legalább a vetés kelése utántól, azaz mulcozzunk, illetve törekedjünk arra, hogy mindig nőjön valamilyen növény az ágyásban, azaz másod-, harmadvetésekkel is dolgozzunk (pl. szeptember elején még vehetünk madársalátát, téli retek stb.). A kialakításnál törekedjünk újrahasznosításra, újrahasználatra, de kerüljük a talajt szennyező megoldásokat (pl. fávédő vegyszerekkel átitatott deszkából, bontott talpfából készült ágyáskeret). Az ágyásokra fátyolfóliát, fóliaalagutat is helyezhetünk az ősztől tavaszig terjedő időszakban. Így nemcsak az időnyt hosszabbítjuk meg, de az üvegházhatást is szemléltethetjük.

A Kert-kóstolgotató ágyás első eleme lehet egy nagyobb iskolakertnek: kialakításakor figyelembe vehetjük a bővítési lehetőségeket.

Kiegészíthetjük más környezetbarát elemekkel is, melyek közül sok kapcsolódik a Fenntarthatósági Témahét témáihoz:

- Hulladék: komposztáló; újrahasznosított kerti bútor (pl. raklap pad) vagy nem visszaváltható PET-palackból készült időjárásmegfigyelő eszközök - szélforgó, csapadékmérő.
- Erdő mint ökoszisztéma: rovarhotel, madárvédelmi eszközök; gyümölcsfa, őshonos erdei cserje (fekete bodza, húsos som stb.) telepítése; holtfa (Benjes-) sövény, holtfakupac a lebontás megfigyelésére ill. élőhelyként; a kerti ág- és gallyhulladék használata stb.
- Mozgás és egészség: kerti munka közbeni pulzuskövetés, relaxációs tevékenységek a kertben, zöldség- és gyümölcsfogyasztást ösztönző tevékenység.
- Fenntartható közlekedés: farönkből vagy újrahasznosítással készült kerékpártámasz.
- Tudatos vásárlás, ökocimkék: ökológiai gazdálkodást (bio-kertészetet) ismertető tevékenység.

A pályázat beadási idején túl javasoljuk a nyári gondozást szárazságot jobban tűrő, kiskertben kevésbé igényes növényekkel (pl. vöröshagyma, paradicsom, napraforgó), zöldtrágya-növényekkel (pl. mustár), és mulccsal borítani, és ha nyár végére letermett, még egy gyorsan növő kultúrával madársaláta, hónapos retek stb.) bevetni.

Az Kert-kóstolgotató pályázathoz 1-12. osztályokhoz is ajánljuk segédanyagunkat, útmutatónk az 5-7. osztályos Technika és tervezés *Kertészeti technológiák* modul tankönyveit, melyek a <https://www.tankonyvkatalogus.hu> oldalról ingyenesen letölthetők.

Az iskolakertekről bővebben az Iskolakertekért Alapítvány honlapján tájékozódhat (jógyakorlatok, kis-filmek, szakirodalmi ajánló, csatlakozás az Iskolakert-hálózathoz stb.): <http://iskolakertekert.hu>

Az elkészült, működő iskolakertekkel rendelkező intézményeket, tagintézményeket (feladatellátási helyeket) várja a magyar iskolakertek ingyenes, önkéntes tudásmegosztó közössége, az Iskolakert-hálózat. Bővebben: <http://iskolakertekert.hu/csatlakozas>

Sok örömet kívánunk a Kert-kóstolgotatóhoz!

Holtfasövény, korhadó és élőhelyeket nyújtó holtfakupac, kerékpártámasz, szélességmérő hulladékból